

	ΜΑΘΗΜΑ - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΥΛΗ		Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι Α' Λυκείου
	ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ιωάννου Κυριακή	
	ΤΜΗΜΑ	Α1	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	ΙΛΙΟΝ	
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ		

Θουκυδίδου Ιστορίαι 3, 75.2-75.5

ΚΕΙΜΕΝΟ

[75.1] *Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίους ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν.*

[75.2] *Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἤσόν τι ἐν κινήσει ὥσιν οἳ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν.*

[75.3] *Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν.*

[75.4] *Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιὲς διανοομένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.*

[75.5] *Ὅρωντες δὲ οἳ ἄλλοι τὰ γιννόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἰκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: « *Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ... ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν.*» (μονάδες 30)

2. Για ποιο λόγο αρνούνται οι ολιγαρχικοί να επιβιβαστούν στα πολεμικά πλοία; Πώς ερμηνεύουν οι δημοκρατικοί την άρνηση αυτή και σε ποιες ενέργειες προχωρούν σχετικά με τους ολιγαρχικούς; (μονάδες 10)
3. Γιατί οι ολιγαρχικοί καταφεύγουν στο ιερό των Διοσκούρων; Ποια ήταν η σημασία της ικεσίας στην αρχαιότητα; (μονάδες 10)
4. Μελετώντας το παράθεμα και σύμφωνα και με το κείμενο που διαβάσετε να παρουσιάσετε την προσωπικότητα του Νικόστρατου κρίνοντάς τον από τις ενέργειές του στα δύο αποσπάσματα. (μονάδες 10)

Βιβλίο 3. Κεφάλαιο 78

«Οι Κερκυραίοι επιτιθέμενοι άτεχνα και λίγοι-λίγοι βρέθηκαν σε δύσκολη θέση. Οι Αθηναίοι (με επικεφαλής τον Νικόστρατο) από φόβο μην περικυκλωθούν επειδή τα εχθρικά καράβια ήταν πολύ περισσότερα δεν έκαναν επίθεση, αλλά χτύπησαν μία από τις πτέρυγες και βούλιαξαν ένα καράβι. Τότε οι Πελοποννήσιοι σχημάτισαν κυκλική παράταξη και οι Αθηναίοι άρχισαν να πλέουν γύρω τους προσπαθώντας να τους προκαλέσουν σύγχυση. Όταν το είδαν οι Πελοποννήσιοι που είχαν παραταχθεί εναντίον των Κερκυραίων, φοβήθηκαν μήπως ξαναγίνει εκείνο που είχαν πάθει στην Ναύπακτο και πήγαν γρήγορα να βοηθήσουν. Όταν ενώθηκαν τα καράβια, άρχισαν επίθεση εναντίον των Αθηναίων που υποχώρησαν με την πρύμνη. Θέλοντας να δώσουν τον καιρό στους κερκυραίους να μπουν στο λιμάνι πριν απ' αυτούς, υποχωρούσαν αργά αργά μπροστά σ' ολόκληρο τον παραταγμένο εχθρικό στόλο. Έτσι εξελίχθηκε η ναυμαχία αυτή που τελείωσε με τη δύση του ήλιου.»

5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μια ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ανισότητα, πομπός, νόηση, κατοικία, νεολαία.** (μονάδες 10)
6. α. Να σχηματίσετε τη γενική του ενικού στα ουσιαστικά: **ή κίνησις, ό ίκέτης, ή ναῦς**
 β. Να σχηματίσετε τη δοτική του πληθυντικού στα ουσιαστικά: **γέρων, βασιλεύς, δήμος**
 γ. Να γράψετε τα ρήματα στον τύπο που ζητείται:
ξυμπέμπω: α' πληθυντικό οριστικής αορίστου
λαμβάνω: γ' ενικό οριστικής μέλλοντα
γίγνομαι: απαρέμφατο ενεστώτα
αἰσθάνομαι: γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα
 (μονάδες 10)

7. Να σημειώσετε είδος των μετοχών: (μονάδες 4)

ὁ πράζας	
Δείσαντες	
Ὅρωντες	
πείσας	

8. Να αναλύσετε **συντακτικά** τους υπογραμμισμένους όρους της παρακάτω πρότασης:
(μονάδες 4)

«οἱ δὲ τοῦ δήμου προσάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν»

9. Να κάνετε εγκλιτική αντικατάσταση στο ρήμα «ὀρῶ» στο β' ενικό του αορίστου β':

Οριστική	
υποτακτική	
Ευκτική	
προστακτική	

(μονάδες 2)

10. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως **Σωστές(Σ)** ή **Λανθασμένες (Λ)**:

α. Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πελοποννησιακού πολέμου ήταν η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Σπάρτης.

β. Στο έργο του Θουκυδίδη ο Περικλής ενσαρκώνει το πρότυπο του ηγέτη.

γ. Ο Θουκυδίδης πίστευε στην ορθότητα των βασικών αρχών του πολεμικού σχεδιασμού του Περικλή: άμυνα στην ξηρά, επίθεση στη θάλασσα, σύνεση και αυτοπεποίθηση.

δ. Η εξιστόρηση των γεγονότων στο έργο του Θουκυδίδη προχωρά και μετά το 404 π.Χ.

ε. Ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεί λογικές μεθόδους με πορίσματα «εϊκότα», «σημεῖα ή μαρτύρια» και «τεκμήρια».

(μονάδες 10)